

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3To/42/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117010060
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivo Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8117010060.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Iva Maruščáka a sudcov JUDr. Petra Tobiaša a JUDr. Rastislava Vargu, PhD., LL.M., MBA, na verejnom zasadnutí konanom dňa 23.07.2020, v trestnej veci proti obžalovanému D. J., pre zločin poisťovacieho podvodu podľa § 223 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zákona, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 5T/3/2017 dňa 23.05.2019, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom bol podľa § 285 písm. a/ Tr. poriadku obžalovaný D. J. oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Prešov sp. zn. 1Pv 418/15 zo dňa 10.01.2017, doručenej na Okresný súd Prešov dňa 13.01.2017, pre skutok kvalifikovaný ako zločin poisťovacieho podvodu podľa § 223 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zákona, ktorý mal spáchať tak, že

dňa 12.11.2014 telefonicky a dňa 24.11.2014 písomne oznámil X. a.s. T. Z. E., agentúra X., vznik poistnej udalosti z povinného zmluvného poistenia č. XXXXXXXXXXXX, motorového vozidla značky Volvo Truck Corp., VIN:L ev.číslo: R ku ktorej malo dôjsť na dvore firmy S. XX v R. tak, že vyššie uvedené nákladné motorové vozidlo nacúvalo na motorové vozidlo značky U. O.-An H/H XXX/G 4x4 (typu štvorkolka), VIN:XBVHGCHXXXVXXXXXXXX, ev. číslo: R., patriace spoločnosti A. R. s.r.o., čím tak malo dôjsť k poškodeniu predných a zadných svetiel, predných blatníkov, prednej masky, predných tlmičov, plastov motorky, koncovky výfuku, sedadla a rámu pod sedadlom, diferenciálu a prasknutiu riadenia, pričom k uvedenej nehode nedošlo tak, ako ju uviedol obvinený, ale haváriou dňa 06.11.2014 na bližšie nešpecifikovanom mieste okresu R., čím svojim konaním od X., a.s., T. Z. E., U. vylákal poistné plnenie vo výške 4.189,38 €, pretože

nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. poriadku poškodenú spoločnosť X., a.s., T. 4, XXX XX U., T. Z. E., IČO:00585441, so svojim nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote okresný prokurátor písomne odôvodnené odvolanie. V jeho dôvodoch po rekapitulácii výroku odvolaním napadnutého rozsudku a podstatných dôvodov, ktoré mali okresný súd viesť k záveru o splnení podmienok pre oslobodenie obž. D. J. spod obžaloby okresného prokurátora z dôvodov v ňom uvedených uviedol, že obžalovaný sa síce ku skutku nepriznal, kde uviedol, že k nehode došlo ním popísaným spôsobom v jeho rodinnej firme, pričom jeho obhajobu potvrdzuje aj svedok A., svedkyňa A.. Na druhej strane svedok H. X. celkom podrobne chronologicky a logicky popisuje, ako mu jedného dňa volal telefonicky obžalovaný s tým, že sa bol voziť na štvorkolke s H. U. a stala sa im nehoda pod X. hradom. Volal mu preto, lebo potreboval jeho pomoc s odvozom nabúranej a poškodenej štvorkolky. Pritom sa pýtal obžalovaný, či má alebo nemá pri sebe prívesný vozík a keďže svedok U. (správne X.) taký vozík nemal, tak o chvíľu znovu mu volal obžalovaný J., že zabezpečil vozík z obce S., blízko po

ceste k nabúranej štvorkolke. Reálne po tom U. (správne X.) išiel svojim autom po autovozík do S., potom podľa usmernenia obžalovaného pritiahol vozík na ním určené miesto na ceste ku X. hradu. Štvorkolku videl odstavenú na ceste pred stromom, do ktorého mala nabúrať. Na štvorkolke bolo poškodené predné riadenie a nepojazdné koleso. Vtedy tam na mieste boli obžalovaný J., H. U. a on. Po príchode poškodenú a nepojazdnú štvorkolku naložil X. a obžalovaný J., U. iba pozeral, lebo bol po nehode zranený, dezorientovaný. Po naložení štvorkolky do vozíka, všetko ďalej riadil ústne a telefonicky J. s tým, že okrem iného povedal, že vie, ako nehodu riešiť cez poisťovňu, že vie, ako nakamuflovať nehodu. V tomto smere potom logicky vyznieva záver súdom pribratého znalca z dopravy, ktorý z technického hľadiska odobril verziu priebehu "nehody" popísanej na svoju obhajobu obžalovaným. V nadväznosti na uvedené treba tiež uviesť, že na jednej strane tvrdí J., že mal od detstva narušené vzťahy s X. pre rôzne kriminálnej aféry, nedôveroval mu, no na druhej strane mali spolu si telefonovať a vzájomne si pomáhať pri zmienenej nehode. V tomto smere poukázal, že v inkriminovanom čase nárazu štvorkolky do stromu, bol svedok U. 06.11.2014 ošetrovaný na ambulancii úrazovej chirurgie pre "pád z bicykla". Z takto naznačených dôvodov preto prokuratúra navrhla, aby odvolací súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok a postupom podľa § 322 ods. 2 Tr. poriadku vrátil vec prvostupňovému súdu, aby predmetnú vec znova prejednal a rozhodol.

Na podklade takto riadne a včas podaného odvolania okresným prokurátorom ako osobou na to oprávnenou, krajský súd nezistil dôvody zrušenia napadnutého rozsudku postupom podľa § 316 ods. 3 Tr. poriadku, v zmysle § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktorým predchádzalo, prihliadajúc pritom na chyby odvolaním nevytýkané, pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 a zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku ako aj konania mu predchádzajúceho, krajský súd konštatuje, v konaní pred súdom prvého stupňa boli vykonané dôkazy v celom rozsahu potrebné na zistenie skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom pre spravodlivé rozhodnutie, čo je podmienkou aj pre oslobodenie obžalovaného spod obžaloby. Oslobodenie páchatel'a spod obžaloby si totižto po vykonanom dokazovaní vyžaduje záver, že v prejednávanej veci už nie je možné vykonať žiadne známe a dostupné dôkazy.

Z dôvodov napadnutého rozsudku vyplýva, ktoré dôkazy boli pred súdom prvého stupňa vykonané, ako aj to, ktoré skutočnosti z jednotlivých dôkazov vyplynuli a ako prvostupňový súd jednotlivé dôkazy hodnotil a preto krajský súd zistil, že súd prvého stupňa pri hodnotení dôkazov postupoval v celom rozsahu v intenciách ust. § 2 ods. 12 Tr. poriadku a preto jeho závery sú vecne správne a dôvodné.

V tomto smere sú dôvody napadnutého rozsudku podrobné a preto na tieto krajský súd aj odkazuje.

V prvom rade na tomto mieste považuje krajský súd za potrebné zvýrazniť, že každý obžalovaný v rámci práva na obhajobu má právo brániť sa, ako uzná za vhodné, uvádzať všetky skutočnosti, argumenty na svoju obranu, oproti skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu a dôkazom o nich.

No súčasne platí, že súd pri hodnotení vykonaných dôkazov (vo vzájomných súvislostiach) jednotlivito ako aj v celom ich súhrne v súlade s pravidlami stanovenými pre hodnotenie dôkazov, bez toho, aby narušil rovnováhu hodnotenia dôkazov produkovaných ako v prospech, tak aj v neprospech obžalovaného, musí prihliadať na obranu obžalovaného v kontexte všetkých dôkazov a teda, či argumentácia obžalovaného v rámci obhajoby sa nevymyká pravidlám logiky, inak povedané, či skutočnosti, ktoré obžalovaný v rámci obhajoby tvrdí, sú nimi predkladanými dôkazmi, resp. argumentmi nielen overiteľné, ale či sú súčasne aj spôsobilé dôkazy predložené spolu s obžalobou spochybníť, či dokonca vyvrátiť a teda do takej miery, že prokurátor nie je schopný uniesť dôkazné bremeno a bez rozumných pochybností nie je možné potom na ich podklade obžalovaného uznať vinným zo žalovanej trestnej činnosti.

Z obsahu spisu vyplýva, že jediným dôkazom, o ktorý obžaloba opiera svoj záver o vine obžalovaného, bola výpoveď svedka H. X., ktorej obsah v kontexte hodnotenia všetkých jeho vyjadrení v posudzovanom prípade (aj v prípravnom konaní) v spojení s dôkazmi produkovanými na hlavnom pojednávaní obsahuje pochybnosti o jej dôveryhodnosti, ktoré sa napokon nepodarilo zrozumiteľne počas celého dokazovania vysvetliť.

Preto pri hodnotení výpovedí svedka X., pokiaľ okresný prokurátor v odvolacích námietka argumentoval (aj podrobnou rekapituláciou ich obsahu), že vypovedal v rámci svojich vyjadrení počas celého dokazovania vždy rovnako a konzistentne je potrebné prihliadať na obsah vykonaného dokazovania, z ktorého je zrejmé, že svedok X. už pred svojou prvou výpoveďou v tejto trestnej veci dňa 10.08.2015 v prípravnom konaní - osobne poznal H. U., ktorého uviedol ako priameho svedka poškodenia motorového vozidla značky U. O. XXX/G 4x4 (ďalej len „štvorkolka“) a jej prevozu, ako už poškodenej z miesta, kde mala byť nabúraná do stromu a svedka H. J. ml., ktorý mal na prevoz poškodenej štvorkolky prostredníctvom svojho otca H. J. st. (ktorého svedok X. jednoznačne neopoznal pri rekognícii) na pokyn obžalovaného D. J. poskytnúť ich príviesny vozík a dokonca na nevyhnutý čas ju aj uskladniť na vedľajšom dvore pri ich rodinnom dome v obci S.. Aj samotný svedok H. J. ml. potvrdil, že svedka H. X. pozná a že tento už bol v minulosti na dvore ich rodinného domu osobne aj spolu s obžalovaným D. J.. Nejde teda o osoby, ktoré by až v rámci „podvodného“ konania obžalovaného prvýkrát v živote stretol a až následne v rámci vyšetrovania opoznal. Vedel, že sa obžalovaný okrem iného stretáva aj so svedkom H. U. a vedel tiež, kde svedok H. J. ml. býva v obci S..

Súčasne platí, že samotný svedok H. X. sa na hlavnom pojednávaní vyjadril, že už v čase, kedy prvýkrát dňa 14.11.2014 mal byť pracovníkom Y. vykonaná obhliadka štvorkolky (kde mal byť aj osobne prítomný) v areály spoločnosti A. R. s.r.o., S. XX, R., patriacej rodine obžalovaného - mal mať vedomosť o skutočnej príčine poškodenia štvorkolky a (podľa jeho vyjadrenia) o podvodnom spôsobe, akým si chce obžalovaný uplatniť poisťné plnenie - fiktívnym nárazom zadnej časti nákladného vozidla rodiny A. - spoločnosti A., s.r.o., B. 2, R., (svedkom T. A.), čo však orgánom činným v trestnom konaní neoznámil s odôvodnením, že nechcel obžalovanému robiť problémy.

Z tohto pohľadu je potom na mieste hodnotiť jeho následné správanie cca o osem mesiacov neskôr, keď potom čo mal dňa 18.07.2015 úmyselne poškodiť reklamný banner za hotelom D. v R. spoločnosti, resp. rodinnej firmy obžalovaného, k čomu sa aj priznal, lebo obžalovaný mu mal zobrať jeho štvorkolku (OÚ Prešov, odbor všeobecnej vnútornej správy pod. č. OU-PO-OVVS2-2016/019710 zo dňa 17.05.2016), čiže cca 3 týždne pred svojou prvotnou výpoveďou - keďže prvýkrát v posudzovanej veci vypovedal pred vyšetrovateľom až dňa 10.08.2015, kde aj prvýkrát opísal skutočnosti, ktoré sa v celom rozsahu potom preniesli aj do skutkovej vety uznesenia o vznesení obvinenia a napokon aj do obžalobného návrhu.

Naviac platí, že tvrdenia menovaného svedka H. X. nebolo možné počas celého dokazovania v hodnotenom prípade žiadnym z dôkazov produkovaných verifikovať, ako aj to, že jeho výpovede je potom potrebné hodnotiť z pohľadu podozrenia, že mal motív poškodiť svojou výpoveďou obžalovanému, keďže zjavne v tom čase (jeho prvotných výpovedí vo veci - deväť mesiacov po údajnom poškodení štvorkolky pod X. hradom) mali mať obžalovaný so svedkom X. nepriateľský vzťah.

Všetky tieto skutočnosti preto vo svojom súhrne napokon podľa krajského súdu vyvolávajú pochybnosti o dôveryhodnosti výpovede jediného svedka obžaloby.

Na druhej strane výpoveď obžalovaného D. J. o okolnostiach týkajúcich sa poškodenia štvorkolky boli jednak výpoveďami svedkov T. A., či D. A., buď potvrdené, resp. svedkov H. U., H. J., ml. H. J. st., či R. X. neboli zásadným spôsobom spochybnené a to včítane záveru znaleckého posudku Z.. J. T..

Záveru znaleckého skúmania znalca Z.. J. T., ktorý posudzoval predpokladané príčiny vzniku poškodenia predmetu skúmania (štvorkolky), totižto nedali jednoznačnú, bez rozumných pochybností odpoveď na otázku, či k poškodeniu štvorkolky došlo nárazom do stromu, ako to tvrdí svedok H. X.. Práve naopak znalecké dokazovanie verifikovalo verziu ustálenú aj odborným skúmaním samotnej poisťovne X. prostredníctvom spoločnosti Y. a teda, že s najväčšou pravdepodobnosťou k poškodeniu štvorkolky došlo nacúvaním nákladného motorového vozidla.

Za danej dôkaznej situácie teda v posudzovanom prípade stáli oproti sebe dve skupiny protichodných dôkazov, kde jednu skupinu tvorila výpoveď jediného svedka obžaloby, ktorého tvrdenia produkovanými dôkazmi neboli overené a u ktorého naviac existovalo dôvodné podozrenie, že mal nepriateľský vzťah so žalovaným, resp. mal motív vypovedať v jeho neprospech aj vzhľadom na jeho predchádzajúci postih za protiprávne konanie poškodzujúce majetok rodiny (ale aj firmy) obžalovaného. A na druhej strane boli produkované dôkazy, ktoré obranu obžalovaného boli spôsobilé verifikovať, resp. neboli spôsobilé bez rozumných pochybností v podstatných okolnostiach spochybniť.

Hodnotiac preto tieto dôkazy vo svojom súhrne aj krajský súd rovnako, ako okresný súd, nemohol v posudzovanom prípade urobiť bez rozumných pochybností jednoznačný záver o vine obžalovaného tak, ako mu bola kladená za vinu v obžalobnom návrhu okresného prokurátora.

Riadiac sa preto jednou zo základných zásad ovládajúcich trestné konanie krajský súd má za to, že okresný súd vecne správne a dôvodne existujúce pochybnosti o skutkových okolnostiach posudzovaného prípadu kladený za vinu obžalovanému vyhodnotil v prospech páchatel'a - a aplikujúc zásadu „in dubio pro reo“ - keďže žiadne ďalšie známe dôkazy už vykonať nebolo možné, obžalovaného D. J. spod obžaloby okresného prokurátora oslobodil postupom podľa § 285 písm. a/ Tr. poriadku, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Na záver nad rámec uvedeného krajský súd v reakcii na návrh intervenujúceho prokurátora v rámci verejného zasadnutia, na opätovné vykonanie rekonštrukcie možného poškodenia štvorkolky za účasti znalca, keďže podkladom pre vypracovanie znaleckého posudku v hodnotenom prípade bola vlastne „len rekonštrukcia a k nej vyhotovená fotodokumentácia“ spoločnosťou Y. pre poisťovňu X. v tomto štádiu dokazovania sa javí ako nevykonateľné, keďže označená štvorkolka je v súčasnosti rozobratá na jednotlivé náhradné - už dnes len použiteľné - dielce, po odstránení tých častí (dielov), ktoré mali byť poškodené.

Za danej dôkaznej situácie pri existencii takéhoto množstva zásadných pochybností týkajúcich sa ustáleného skutkového stavu v obžalobnom návrhu nezostávalo krajskému súdu nič iné len odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné podľa § 319 Tr. poriadku zamietnuť.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.